

Derimod har Udvalget ikke i alle Henseender kunnet slutte sig til Udkastets Bestemmelser om Betingelserne for Gældsoprejsningen, navnlig forsaavidt Udkastet fordrer, at den Paagjældende skal have opholdt sig her i Landet i de sidste 5 Aar, at han skal have betalt Sagens Omkostninger og den ham paalagte og ikke estergivne Erstatning, og at han ikke 2 Gange efter at have naaet 18 Aars Alderen maa være sunden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling. Vel vil det for den, der ikke har opholdt sig her i Landet, være vanskeligere at stifte skyldgjørende Beviis for sin Vandel, men dette er dog ikke nogen Grund til at negte ham Gældsoprejsning, naar han kan tilvejebringe saadanne Oplysninger, som Regeringen maa erkende for tilfredsstillende. Men endnu mindre høie synes der at være til at opstille den anden af de nævnte Betingelser. Bistnot er den, der har viist Rigeghyldighed for at oprette det Tab, han har tilføjet Andre, i Reglen uværdig til Gældsoprejsning, og vel maa det paa den anden Side være en Ubefaling for den Paagjældende, at have med Opffrelse og Særn stræbt at afhjælpe den Skade, han har bewirket; men det er aabenbart, at man ved at opstille Erstatningen som en Betingelse for Gældsoprejsningen ganske forlader den Grundtanke, hvorpaa Lovudkastet hviler: at Statens Forhold til den Enkeltes Gæde bør holde sig i Sammenhæng med hans Medborgeres Omdømme; thi i det almindelige Omdømme vil en Mand kunne være ganske rehabiliteret, om han end — maaskee netop paa Grund af den Indflydelse, som hans Gæstebud har havt paa hans oeconomicke Stilling — ikke har seet sig istand til at betale Erstatningen. End mindre Anledning synes der at være til at tage Hensyn til, om Sagens Omkostninger ere betalte. Udvalget foreslaaer derfor ganske at udelade det sidste Punktum af § 2. — Ei heller skjønnes det, at Udkastets Princip er fastholdt i den Bestemmelse, der ubetinget udelukker den, der efter 18 Aars Alderen to Gange er dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, fra Gældsoprejsning, og Udvalget foreslaaer derfor, at den udgaaer. Derimod er Udvalget væsentlig enigt i, at den, der har gjort sig skyldig i en Handling af den nysnævnte Art efter at

have faaet Gældsoprejsning, ikke paany kan erholde Oprejsning, men man antager, at denne Bestemmelse bør indskrænkes til det Tilfælde, at Bedkommende havde naaet 25 Aars Alderen, da Gældsoprejsningen blev ham tilstaaet.

At Udkastet ikke, saaledes som forskjellige fremmede Love, har foreskrevet en Offentliggjørelse af den meddeelte Oprejsning, finder Udvalget at fortjene Bifald. Ved en modsat Regel vilde Loven let forseile sin Hensigt, og det synes derfor rettest at overlade den Paagjældende selv at bestemme, hvilken Offentlighed han vil give Sagen. Dette udelukker dog selvfølgelig ikke, at det af særlige Hensyn, f. Ex. muligt med Hensyn til hans Værnepligt, kan blive nødvendigt for Justitsministeriet at give andre Autoriteter Underretning om det Skete.

Udvalget har imidlertid antaget, at der i enkelte Tilfælde, til hvilke Lovgivningen maa antages at knytte Indskrænkninger i en Persons Afgift, kunde være Anledning til at ophæve disse, og at Bestemmelser derom vilde staae i en naturlig Sammenhæng med Lovudkastets Indhold. Man sigter herved for det Første til de Virkninger, der ere forbundne med den saakaldte Frisindelse for videre Tiltale. Efter hvad der almindelig antages, medfører denne, forsaavidt Sagen har angaaet en i den offentlige Mening vanærende Handling, deels en Indskrænkning i Bedkommendes Vidneddygtighed og Udelukkelse fra at kunne aflægge den saakaldte Sigtelsesæde, endvidere fra at kunne være Fadder, ligesom forskjellige Indskrænkninger i Afgang til Næring (f. Ex. Forordning 23de April 1845 § 2), og endelig er det trods Valglovens § 2 en i Theorien meget udbredt Mening, der vel er forkastet ved en Overretsdøm, men ikke derved kan siges at være afgjort i Praxis, at den Paagjældende ogsaa er udelukket fra Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen, hvorefter da, efter den Maade hvorpaa de forskjellige Communallove til denne Valgbarhed knytte Valgret og Valgbarhed til Kommunen, maatte følge en Udelukkelse ogsaa fra sidstnævnte Rettigheder (jfr. ogsaa Frdn. af 8de Marts 1843 § 4 og 5 for Island). Naar der nu ved det foreliggende Udkast aabnes Afgang for